

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«Сучасний польський детектив: мова, текст, зміст»

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – польська

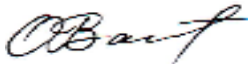
Освітня програма: Сучасні філологічні студії (польська мова і друга
іноземна мова): лінгвістика і перекладознавство

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з фаху
Семестр	II семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин, у тому числі: Лекції – 0 годин. Практичні заняття – 30 годин. Самостійна робота – 60 годин.
Мова викладання	українська / польська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	<i>Предметом</i> вивчення даної дисципліни є визначення історичного, детективного та кримінального роману, його підтипи, основні риси та представники. <i>Об'єктом</i> вивчення є роман польського письменника сучасності Маріуша Вольного та його роман «Касрег Рух», який поєднує у собі історичні факти та художню вигадку. У романі багато історичних персонажів, зокрема поети Миколай Сеп-Шажинський, Ян Кохановський та Миколай Рей. У ньому також зображені Ян Замоїський, Ян Томаш Дрогоївський, Зигмунт II Август, Миколай Рей, Лукаш Гурніцький та Еразм Чечотка. Крім того, важливу роль відіграє легендарний персонаж чарівника пана Твардовського. Вивчення даної дисципліни допоможе студентам заглибитися у історію польської літератури та культури.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	<i>Метою</i> курсу є познайомитися з польськими різновидами історичного, детективного та кримінального романів, дізнатися про представників та їхні твори. Зануритися у Краків за часів правління Зигмунта Августа II та простежити наймовірний шлях становлення головного героя роману Кацпера Рикса, та разом з ним досліджувати таємниці давнього Кракова.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення цього курсу студент <i>повинен</i> : - опанувати необхідну термінологію, вивчити архаїзми, подані у романі. - проаналізувати вплив української мови на текст роману. - вивчити біографію та творчість польських письменників, згаданих у творі. - навчитися аналізувати текст, формулювати власну думку, вступати в дискусію польською мовою. - на основі роману «Касрег Рух» з'ясувати та представити свою точку зору освітній та/або науковій спільноті, як поєднуються історичні та вигадані події, герої, мовні та мовленнєві конструкції. - вказати на користь та шкоду у вживанні архаїзмів, українізмів та неологізмів. - аналізувати мову твору та подавати власні судження на цю тему.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> – ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. – ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. – ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. – ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. – ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. – ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). – ЗК 14. Здатність використовувати отримані знання для формування світоглядної та громадянської позиції. – ЗК 15. Уміння вести наукові й професійні дискусії польською та другою іноземною мовою, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів. <i>фахових компетентностей (ФК):</i> – ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

	<ul style="list-style-type: none"> – ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. – ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. – ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентацій їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. – ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. – ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. – ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату. – ФК 9. Здатність до застосування на практиці знань про соціокультурні особливості країн, мови яких вивчаються, культурні цінності та морально-етнічні норми тощо. – ФК 10. Володіння методикою педагогічної інтерпретації художнього твору у суспільно-історичному, культурно-цивілізаційному, індивідуально-авторському контексті. – ФК 12. Здатність ефективно спілкуватися польською та другою іноземною мовами в загальнокультурних і професійно орієнтованих ситуаціях.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 60 год.
Тематика навчальної дисципліни	Тема 1. Визначення роману. Основні риси історичного, детективного та кримінального роману. Тема 2. Генезис, розвиток, підтипи, представники. Тема 3. Історичні та вигадані постаті роману «Каспер Рух» Маріуша Вольного. Тема 4. Мова роману, фабула та опис героїв роману «Каспер Рух» Маріуша Вольного. Тема 5. Історія та художня вигадка у романі «Каспер Рух» Маріуша Вольного.
Передумови вивчення дисципліни	Успішне опанування курсів «Польська мова», «Українська література в світовому контексті», «Історія польської літератури», «Історія Польщі».
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна (базова): <ul style="list-style-type: none"> - Н. Sienkiewicz, O powieści historycznej. http://hamlet.edu.pl/sienkiewicz-opowiesci - Borańczak S., Poetyka polskiej powieści kryminalnej, „Teksty: teoria literatury, krytyka, interpretacja” nr 6, Wydawnictwo Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, 1973, ISSN 0324-8208. - Grzegorzewska G., Kryminalne podgatunki, Gaja Grzegorzewska, portalkryminalny.pl - Heissenbittel H., Reguły gry powieści kryminalnej, „Teksty: teoria literatury, krytyka, interpretacja” nr 6, Wydawnictwo Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, 1973 - Aneta Fijolek : Charakterystyka twórczości Mikołaj Sępa Szarzyńskiego. - Tomasz Lawenda, Wątki augustyńskie i ignacjańskie w poetyckiej refleksji o wojnie duchowej Mikołaja Sępa Szarzyńskiego. - Mariusz Wollny, «Kasper Rych» (tom 1). Powieść historyczna. Wydawnictwo otwarte. Додаткова: <ul style="list-style-type: none"> - Włodek P., Czarny kryminał Raymonda Chandlera w literaturze i filmie, Kraków 2011. - Tadeusz Bujnicki, Powieść historyczna według Sienkiewicza. Teoria i praktyka. Czytanie Literatury. Łódzkie Studia Literaturoznawcze 5/2016. file:///C:/Users/admin/Downloads/1315-982.pdf - Historia gatunku (kryminał) według Stephena Knighta, fragment książki Mariusza Czubaja Etnolog w Mieście Grzechu. - Thomas Pavel, Powieść w poszukiwaniu samej siebie: morfologia historyczna, KONTEKSTY KULTURY 2018/15, z. 4, s. 425–453. Додаткові ресурси: <ul style="list-style-type: none"> - https://booklips.pl/artykuly/przygody-awanturkow-romanse-i-podboje-czyli-esencja-powieści-lotrzykowskich-od-zywotu-mlodzika-niepoczciwego-do-indyjskiej-wloczegi/ - https://zyciorisy.info/jan-kochanowski/ - https://sp2mosina.edu.pl/zosia-brzozowska-o-janie-zamoyskim/ - https://dzieje.pl/postacie/zygmunt-ii-august - https://poezja.org/wz/Mikolaj_Rej/ - https://myslsuwerenna.pl/lukasz-gornicki-zycie-i-tworczosc/ - https://www.edziecko.pl/Junior/7,160035,2656244,legenda-o-panu-twardowskim-co-trzeba-wiedziec-o-tej-postaci.html

	<ul style="list-style-type: none"> - Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: https://slovphilology.knlu.edu.ua/ - Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua - Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: http://surl.li/howuj
Поточний і семестровий контроль	МКР, залік
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	Яковенко Яніна Василівна, доктор філософії Доцент кафедри східної і слов'янської філології
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	https://slovphilology.knlu.edu.ua/

Завідувач кафедри

_____

проф. Валігура О. Р.

Викладач

_____

доц. Яковенко Я.В.